

BULETIN INFORMATIV

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI
NATIONAL INSTITUTE OF JUSTICE

Legislație și noutăți din domeniul juridic

nr. 38 din 26.01.2026

ANUNȚURI

RESURSE ELECTRONICE

MATERIALE PENTRU STUDIU INDIVIDUAL

**ADMITEREA
la instruire și susținerea
examenului
în temeiul vechimii în
muncă**

BULETINUL INFORMATIV AL INSTITUTULUI NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI – O NOUĂ RESURSĂ PENTRU COMUNITATEA JURIDICĂ

Buletinul informativ al Institutului Național al Justiției este o inițiativă aflată în continuă dezvoltare, dedicată judecătorilor, procurorilor, audienților și tuturor profesioniștilor din domeniul dreptului.

În etapa actuală, buletinul oferă o selecție structurată de informații juridice relevante, reunite în mai multe rubrici tematice. Fiecare ediție urmărește să prezinte conținutul într-un format concis și accesibil.

Buletinul Informativ este publicat săptămânal pe site-ul nostru, cu posibilitatea [abonării/dezabonării](#) la notificări prin e-mail. Toate edițiile [sunt disponibile online](#), facilitând astfel consultarea lor oricând este necesar.

Vă invităm să urmăriți evoluția acestei inițiative și să ne împărtășiți sugestiile dumneavoastră pentru a o adapta cât mai bine nevoilor comunității juridice [AICI](#).

MODIFICĂRI LEGISLATIVE/NORMATIVE

- Parlamentul a modificat *Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice*. [VEZI LEGEA AICI](#).
- A fost adoptată *Legea privind Fondul național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții*. [VEZI LEGEA AICI](#).
- Legislativul a ratificat *Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statului Israel cu privire la cooperarea juridică în materie civilă și comercială*. [VEZI LEGEA AICI](#).
- Guvernul a actualizat *Regulamentul cu privire la modul de operare cu tichetele de masă*. [VEZI HOTĂRÂREA AICI](#).

CENTRUL DE INFORMAȚII JURIDICE

JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

Prin **Decizia nr. 187 din 19 decembrie 2025**, Curtea Constituțională a examinat excepția de neconstituționalitate a articolelor 6, 7, 8 și 9 din Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, ridicată într-o cauză civilă având ca obiect repararea prejudiciului moral și material.

Autoarea excepției a susținut că textele legale criticate nu prevăd expres dreptul succesorilor persoanei decedate de a solicita repararea prejudiciului, ceea ce ar afecta accesul liber la justiție și ar contraveni mai multor dispoziții constituționale.

Curtea a constatat însă că Legea nr. 1545/1998 nu constituie unicul mecanism juridic de reparare a prejudiciului, iar

legislația națională oferă remedii alternative, inclusiv prin Codul de procedură penală și normele generale ale răspunderii delictuale din Codul civil, care permit succesorilor să formuleze acțiuni în justiție.

De asemenea, Curtea a reținut că pretinsa omisiune legislativă invocată de autoarea excepției nu afectează un drept fundamental și că criticile formulate vizează modul de interpretare și aplicare a normelor legale, aspecte ce țin de competența instanțelor de judecată. În lipsa demonstrării incidenței unui drept constituțional, Curtea a declarat sesizarea inadmisibilă.

Preluat și adaptat: legis.md.

JURISPRUDENȚA CtEDO

În **cauza J.S. contra Slovaciei**, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fost chemată să examineze dacă procedurile penale desfășurate împotriva reclamantului au respectat garanțiile dreptului la un proces echitabil, consacrat de articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Cauza se înscrie în jurisprudența constantă a Curții privind obligația statelor de a asigura caracterul contradictoriu al procedurilor judiciare și egalitatea armelor între acuzare și apărare.

Reclamantul a susținut că instanțele naționale nu i-au garantat exercitarea efectivă a dreptului la apărare invocând lipsa accesului deplin la probe esențiale pentru soluționarea cauzei și respingerea sau ignorarea argumentelor prezentate de apărare, fără a oferi o motivare adecvată. Potrivit reclamantului, aceste deficiențe procedurale au afectat echilibrul procesului și i-au compromis posibilitatea de a-și susține cauza eficient.

Curtea a reamintit că articolul 6 § 1 din Convenție impune obligația ca procedurile judiciare să fie echitabile în ansamblul lor, și nu doar în raport cu anumite etape izolate. Dreptul la un proces echitabil include, *inter alia*, dreptul părților de a-și prezenta cauza în condiții care să nu le dezavantajeze în mod substanțial în raport cu partea adversă, precum și obligația instanțelor naționale de a examina în mod real și efectiv argumentele esențiale formulate de acestea.

Analizând circumstanțele speței, Curtea a constatat că instanțele naționale nu au oferit un răspuns suficient motivat la susținerile principale ale reclamantului și nu au explicat, în mod convingător, rațiunile pentru care anumite probe sau argumente ale apărării au fost considerate irelevante. Această lipsă de motivare a împiedicat reclamantul să înțeleagă temeiurile juridice ale condamnării și a afectat transparența procesului decizional.

Curtea a subliniat că, deși statele beneficiază de o marjă de apreciere în organizarea sistemului judiciar, aceasta nu poate justifica omisiunea instanțelor de a respecta cerințele fundamentale ale unui proces echitabil. În speță, deficiențele constatate au condus la concluzia că procedura penală nu a oferit garanțiile necesare pentru protejarea efectivă a dreptului la apărare.

În consecință, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat încălcarea articolului 6 din Convenție. Hotărârea reafirmă obligația instanțelor naționale de a motiva, în mod corespunzător, hotărârile pronunțate și de a asigura un echilibru real între părțile procesului, ca element esențial al statului de drept și al încrederii publicului în actul de justiție.

Preluat și adaptat: hudoc.echr.coe.int.

JURISPRUDENȚA CJUE

Prin hotărârea pronunțată în **cauza C-554/24 P, Republica Polonă împotriva Comisiei Europene**, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a examinat legalitatea măsurilor adoptate de Comisie pentru recuperarea penalităților cu titlu cominatoriu stabilite împotriva unui stat membru pentru neexecutarea unor măsuri provizorii dispuse de Curte.

Litigiul s-a înscris în contextul aplicării articolelor 259, 260 și 279 TFUE, referitoare la controlul respectării obligațiilor care decurg din dreptul Uniunii.

Cauza a avut la origine o ordonanță a vicepreședintei Curții, prin care Poloniei i-au fost impuse măsuri provizorii, sub sancțiunea unei penalități zilnice, până la executarea integrală a obligațiilor stabilite. Întrucât statul membru nu a luat măsurile necesare pentru a se conforma ordonanței și nu a achitat penalitatea cu titlu cominatoriu, Comisia Europeană a procedat la recuperarea sumelor datorate prin compensarea acestora cu alte creanțe ale statului față de bugetul Uniunii.

Ulterior, cauza principală a fost radiată, iar Polonia a introdus o acțiune în anulare împotriva actelor Comisiei privind recuperarea penalităților.

Curtea a reținut că radierea cauzei principale nu afectează obligația statului membru de a respecta măsurile provizorii

dispuse anterior și nici de a achita penalitățile stabilite pentru neexecutarea acestora. Penalitatea cu titlu cominatoriu urmărește asigurarea efectivității hotărârilor Curții și protejarea ordinii juridice a Uniunii, iar nerespectarea ei nu poate rămâne fără consecințe juridice.

În ceea ce privește competența Comisiei de a recupera sumele datorate, Curtea a statuat că aceasta este îndreptățită să recurgă la mecanismul compensării, în calitate de gardian al tratatelor și autoritate responsabilă de executarea bugetului Uniunii. O asemenea măsură nu aduce atingere dreptului la apărare al statului membru și nu constituie o sancțiune suplimentară, ci un mijloc de executare a unei obligații pecuniare deja stabilite de Curte.

În consecință, Curtea a respins recursul Poloniei și a confirmat legalitatea acțiunii Comisiei Europene. Hotărârea reafirmă caracterul obligatoriu și efectiv al măsurilor provizorii dispuse de Curte, precum și posibilitatea instituțiilor Uniunii de a asigura respectarea acestora prin mijloace adecvate, inclusiv prin recuperarea sumelor datorate de statele membre.

Preluat și adaptat: eur-lex.europa.eu

REVISTA ERORILOR JUDICIARE ÎN MATERIE DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV

La sfârșitul anului trecut, Curtea Supremă a Justiției a publicat *Revista erorilor judiciare în materie de contencios administrativ* pentru perioada 27 – 31 octombrie 2025. Aceasta reprezintă o analiză sistematică a numeroaselor greșeli de aplicare a legislației constatate în hotărârile instanțelor inferioare, examinate ulterior de Înalta Curte.

Acest tip de revistă este un instrument utilizat în practică pentru a identifica și a corecta erorile judiciare, a unifica interpretarea și aplicarea normelor de drept și a consolida un standard juridic coerent. Documentul prezintă statistici concrete privind dosarele analizate, inclusiv numărul celor declarate inadmisibile, respinse sau admise în recurs. În această ediție, din 19 cauze examinate, o parte importantă a deciziilor inițiale au suferit intervenții ale instanței de recurs din motive ce țin de interpretarea incorectă a normelor

procedurale sau de aprecierea formală excesivă a probelor.

Pe parcursul revizuirii, instanța de recurs a subliniat că unele erori s-au produs prin interpretarea restrictivă a drepturilor de reprezentare sau prin aplicarea rigidă a normelor procedurale, ceea ce a afectat accesul efectiv la justiție - un aspect esențial pentru exercitarea corectă a căilor de atac în contenciosul administrativ.

Preluat și adaptat: csj.md

OPORTUNITĂȚI DE FORMARE

Institutul Național al Justiției aduce în atenția beneficiarilor săi posibilitatea *obținerii bursei pentru participarea la cursurile și programele de formare profesională oferite de Academia de Drept European (ERA) pentru anul 2026.*

Programul de burse ERA 2026 se adresează avocaților, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și altor practicieni din statele membre UE, țările candidate și potențial candidate. Detaliile privind instruirile disponibile și perioada de desfășurare sunt disponibile [AICI](#).

Bursele pot acoperi integral sau parțial taxa de participare, cazarea și cheltuielile de călătorie, facilitând astfel accesul la instruire profesională de înaltă calitate în domeniul dreptului Uniunii Europene.

Beneficiarii bursei ERA trebuie să țină cont de următoarele:

- bursele se acordă pentru un singur eveniment, iar candidații care au mai beneficiat de o bursă nu pot solicita o nouă finanțare;

- înregistrarea la eveniment nu este permisă înainte de primirea deciziei privind cererea de bursă;
- cererea online trebuie să menționeze relevanța cursului pentru practica profesională și motivele pentru care costurile de participare nu pot fi suportate de către candidat;
- candidații selectați vor fi rugați să prezinte ulterior un raport privind modul în care au valorificat bursa în activitatea lor profesională.

Termenele-limită pentru depunerea cererilor sunt: două luni înaintea evenimentelor cu prezență fizică și o lună înaintea celor desfășurate online.

Detalii suplimentare privind Programul de burse ERA și procedurile de înscriere sunt disponibile la următorul link: www.era.int.

Academia de Drept European (ERA) organizează seminarul „*EU Litigation for Agents in Practice*”, dedicat profesioniștilor din domeniul juridic care acționează în numele statelor membre și al instituțiilor Uniunii Europene în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene și a Grefei Tribunalului Uniunii Europene. Sesiunea de formare va avea loc la **Trier, Germania**, în perioada **12-13 februarie 2026**.

Seminarul oferă funcționarilor publici și practicienilor instruire aplicată privind aspectele procedurilor judiciare în fața instanțelor Uniunii Europene, cu accent pe bune practici, eficientizarea prezentărilor orale și evitarea erorilor procedurale. Participanții vor primi recomandări utile de la traducători și interpreți cu experiență în activitatea Curții și vor avea oportunitatea de a folosi cunoștințele dobândite prin exerciții practice.

Evenimentul va reuni vorbitori de înalt nivel din cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene, Grefei Tribunalului Uniunii Europene și Parlamentului European.

Participanților li se va elibera un certificat de participare, cu indicarea numărului de ore de instruire efectuate.

Mai multe informații și formularul de înscriere sunt disponibile [AICI](#).